

NHG-PATIËNTENFOLDER

Een insectensteek

Versiedatum: april 2007

Wat is het?

Muggen, vlooien, wespen, bijen, mieren, teken en steekvliegen zijn veel voorkomende insecten die bijten of steken. Insecten steken uit zelfverdediging of omdat ze zich voeden met menselijk bloed. Terwijl ze steken, brengen ze een giftige stof in de huid. Niet de prik zelf, maar het gif veroorzaakt jeuk, pijn of zwelling. Sommige mensen hebben veel last van een insectensteek, anderen merken er nauwelijks iets van.

Een mug, vlo of mier voelt u vaak niet steken. U merkt pas dat u gestoken bent als er een bultje ontstaat dat jeukt. Een steek van een bij, steekvlieg of wesp is pijnlijk en kan een flinke bult geven. Vooral een bijensteek geeft veel zwelling. Bijen laten hun angel in de huid achter als ze steken. Een teek blijft op de bijtplek zitten; het beestje laat pas los als het zich heeft volgezogen met bloed.

Kan het kwaad?

Bijna iedereen is wel eens geprikt door een insect en weet dat dat vervelend kan zijn. Maar de jeuk, zwelling en pijn gaan vanzelf weer over. Soms is iemand allergisch voor een bijen- of wespensteek. In dat geval kunt u er flink ziek van worden.

Wat kunt u er zelf aan doen?

Als de angel van een bij is blijven zitten, moet u deze weghalen. Probeer met uw nagel de angel eruit te schrapen. U kunt ook de stompe kant van een mes of een pincet gebruiken. Soms hangt er nog een klein gifzakje aan de angel. Pas dan op dat u niet in het zakje knijpt, want dan kan er eventueel meer gif naar binnen spuiten.

Als de angel eruit is, kunt u het wondje spoelen en deppen met jodium of alcohol.

Een vastzittende teek moet u meteen verwijderen. Pak de teek zo dicht mogelijk op uw huid vast. Dit kan met uw vingernagels, maar het lukt het beste met een puntig pincet. Leg de pincet plat op de huid, zodat u de teek bij de kop kunt pakken zonder in het lijfje te knijpen. Trek hem vervolgens voorzichtig uit de huid. Hierna het wondje goed wassen en desinfecteren met jodium of alcohol. Noteer de datum van de tekenbeet in uw agenda.

Als er een stukje van de teek in de huid achterblijft, kan dat geen kwaad. Het zweert er vanzelf uit. Als het niet lukt de teek te verwijderen, laat dit dan dezelfde dag door uw huisarts doen.

Bij jeuk, pijn en zwelling geeft een koude, natte doek verlichting.

Bij jeuk kunt u eventueel anti-jeukmiddeltjes gebruiken, zoals menthol strooipoeder of een crème. Deze kunt u kopen bij de drogist of apotheek.

Wanneer naar de huisarts?

Neem direct contact op met uw huisarts:

- als u in uw mond, tong of keel gestoken bent;
- als u gestoken wordt terwijl u overgevoelig bent voor insectensteken of er eerder flink ziek van bent geweest;
- als u direct nadat u gestoken bent last krijgt van benauwdheid;
- als u direct na de steek uitslag of zwellingen krijgt op een andere plaats dan waar u gestoken bent, bijvoorbeeld op uw oogleden of lippen.

Neem contact op met uw huisarts:

- als u na de steek jeuk over uw hele lichaam krijgt;
- als in de buurt van een tekenbeet na enkele dagen tot weken een lichtrode ronde vlek ontstaat die langzaam groter wordt;
- als u er koorts bij krijgt.

Wanneer er andere verschijnselen zijn waarover u zich zorgen maakt, overleg dan met uw huisarts.

